

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/27/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814210178
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8814210178.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. deti S., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXXX C., bytom pri matke, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, za účasti rodičov V. I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX, D. T. U., zast. I. Z. Z., advokátkou, G. XXA, C. a V. D. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, zast. JUDr. Jozefom Tomkom, advokátom, Floriánaova 2, Prešov, o zmeny úpravy styku, t a k t o

rozhodol:

M e n í sa výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 8P/207/2013-102 zo dňa 28.04.2014 týkajúci sa úpravy styku otca s mal. deťmi S., nar. XX.XX.XXXX a mal. I., nar. XX.XX.XXXX a to tak, že otec je o p r á v n e n ý sa s mal. deťmi stretávať každý nepárny víkend v mesiaci od soboty od 8.00 hod. do nedele do 17.00 hod.

Počas letných prázdnin je otec o p r á v n e n ý sa s mal. deťmi stretávať prvých 7 dní v mesiaci júl od 01.07 toho ktorého roka od 8.30 hod. do 07.07. toho ktorého roka do 18.00 hod. Od 01.08 toho ktorého roka od 8.30 hod. do 07.08 toho ktorého roka do 18.00 hod.

Otec je o p r á v n e n ý sa s mal. deťmi stretávať počas vianočných sviatkov každý nepárny rok od 24.12 od 15.00 hod. do 26.12 do 15.00 hod. a každý párný rok v čase od 26.12 od 16.00 hod. do 01.01 do 16.00 hod.

Počas veľkonočných sviatkov každý párný rok od nedele od 8.00 hod. do pondelka do 18.00 hod.

Matka je p o v i n n á mal. deti v stanovenom čase na stretnutie s otcom pripraviť a pred domom kde býva ich odovzdať otcovi a otec je p o v i n n ý mal. deti matke odovzdať na rovnakom mieste v stanovený čas.

Mal. deti a rodičia mal. detí sú p o v i n n í podrobiť sa odbornému poradenstvu v Centre psychologicko - pedagogického poradenstva a prevencie vo Vranove nad Topľou.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec sa podaným návrhom domáhal zmeny úpravy styku s mal. deťmi S. a I., uvedenou v rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/207/2013 zo dňa 28.04.2014. Uviedol, že od vyhlásenia rozsudku sa pravidelne stretáva s mal. deťmi, doterajšia úprava už nevyhovuje, chce sa s nimi stretávať častejšie s čím matka nesúhlasí. Preto žiadal, aby mu bolo umožnené sa s mal. deťmi stretnúť každý párný víkend v mesiaci od piatku do nedele, každý párný rok v čase vianočných sviatkov, každý nepárny rok od 26.12. do 01.01, každý nepárny rok počas veľkonočných sviatkov od nedele do pondelka a počas letných prázdnin 7 dní v mesiaci júl a 7 dní v mesiaci august.

Matka neuznala právny základ návrhu za oprávnený s tým, že doterajšiu úpravu považuje sa dostatočnú.

Kolízny opatrovník doporučil vo veci rozhodnúť podľa výsledkov vykonaného dokazovania.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením spisu tunajšieho súdu sp. zn. 8P/207/2013, správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov, správy materskej školy, nariadením znaleckého dokazovania znalkyne z odboru zdravotníctva a farmácie I.. I. J., vykonaním kontrolného znaleckého dokazovania z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatria I.. Y. Z. a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav veci:

Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 8P/207/2013-102 zo dňa 28.04.2014 súd schválil dohodu rodičov na základe ktorej boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platením výživného vo výške 140,-EUR na mal. S. a 100,- EUR na mal. I.. Zároveň bol upravený styk otca s mal. deťmi a to tak, že je oprávnený sa s nimi stretávať počas prvých troch mesiacov po právoplatnosti rozsudku vždy prvý víkend v mesiaci od soboty od 9.00 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 9.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti matky.

Po uplynutí troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku prvý víkend v mesiaci od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod.

Podľa výpovede otca počas prvých troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku sa stretával s deťmi za prítomnosti matky a v mieste ich bydliska. Nie vždy tieto stretnutia boli bezproblémové. Od augusta 2014 sa stretáva s deťmi bez prítomnosti matky a tieto stretnutia deťom prospievajú. Chodia k otcovi rady a otec pociťuje, že čas ktorý majú vymedzený na stretnutie nie je dostatočný. Deťom sa snaží vytvoriť zaujímavý program, chodievajú plávať, na bicykle a pod. Aj keď otec býva na západnom Slovensku, za deťmi cestuje 420 km do miesta ich bydliska. Počas Vianoc bol 14 dní u rodičov v Prešove, chcel sa s deťmi stretávať v širšom rozsahu, ako je to upravené v rozsudku. Matka s tým nesúhlasila. Deti sa na stretnutie s ním tešia, chce sa väčšou mierou podieľať na starostlivosti o ne. Žiada o rozšírenie úpravy styku. Matka sa s jeho návrhmi nestotožňuje.

Matka vo svojej výpovedi uviedla, že akceptuje úlohu otca v rodine, domnieva sa však, že vzhľadom na zdravotný a psychický stav detí, nie sú dôvody na rozšírenie úpravy styku. Deťom vyhovuje, ak sa s otcom stretávajú v jej prítomnosti. Odkedy sa o otec stretáva s deťmi sám, po návrate od neho sú vystresované, nerešpektujú ju. Navyše, keď otec trávi čas s deťmi, nevie sa o ne postarať. Stane sa, že po návrate sú choré, trpia ochorením dýchacích ciest. Otec sa nelichotivo vyjadruje o matke pred deťmi z čoho sú zmätené a trpia úzkosťou. Matka tvrdí, že otec detí citovo vydiera, nevie sa o ne postarať po zdravotnej stránke, preto s rozšírením styku nesúhlasí. Predložila lekárske správy od detského lekára oboch mal. detí o prekonaných ochorenia horných dýchacích ciest.

Zo správy I. Š. T. O.. Y. vo Vranove nad Topľou je zrejmé, že mal. S. chodí do materskej školy rada, hrá sa so všetkými deťmi a v kolektíve je obľúbená. Pôsobí šťastne a spokojne. Svojich rodičov spomína často pri kreslení. Rodinu vždy kreslí aj s otcom a v niektorých prácach majú všetci na hrudi srdiečka, ako symbol, že sa majú radi. Otca oslovuje „ocko“. Z pohľadu MŠ sa S. na otca teší, rozpráva o programe, ktorý pre ňu a brata pripravil. S radosťou rozpráva o tom, čo s otcom prežila počas stretnutí. V materskej škole nebadajú zmeny v správaní, ani stavy úzkosti u maloletej po návšteve otca.

Kolízny opatrovník v správe o prešetrení pomerov uviedol, že vykonali pohovor s mal. S.. Maloletá uviedla, že s bratom a otcom chodia do Prešova k starým rodičom, na ocka sa teší, aj brat sa teší. Údajne však brat plače za mamkou keď je s ockom a plače za ockom, keď je s mamkou. Mal. S. popísala ako trávia s otcom čas, uviedla, že otec je dobrý a chce s ním byť. V zmysle záverov správy je v záujme mal. detí, aby sa pravidelne stýkali s otcom a posilňovali tak vzájomné vzťahy.

Znalkyňa I.. I. J. v záveroch znaleckého posudku uviedla, že citová väzba mal. detí je dostatočne silná na oboch rodičov a rovnako je dostatočne silná citová väzba rodičov k mal. deťom. Účasť matky pri styku otca s mal. deťmi nie je potrebná, pôsobila by rušivo.

Znalkyňa zistila, že duševný stav detí je vyrovnaný, obe deti sú psychicky primerané vyspelé, dobre adaptabilné a stretávanie sa s otcom má na nich pozitívny vplyv. Priame navádzanie matky deti proti

otcovi, alebo otca detí proti matke znalkyňa nezistila. Odporučila rozšíriť úpravu styku tak, ako uviedla na čl. 15 znaleckého posudku.

Matka vzniesla námietku zaujatosti voči znalkyni, ktorej súd nevyhovel a uznesením č. k. 6P/27/2014-113 zo dňa 11.05.2015 rozhodol, že uvedená znalkyňa nie je vylúčená z vykonávania znaleckých úkonov z tejto právnej veci. Následne uviedla, že nesúhlasí so závermi znalkyne a žiada, aby bolo vo veci vykonané kontrolné znalecké dokazovanie.

Znalkyňa I.. Y. Z. z detskej psychiatrickej ambulancie podala vo veci kontrolný znalecký posudok, v záveroch ktorého uviedla, že sa stotožňuje so závermi znaleckého posudku I.. J. na čl. 67 obsahu spisu. Rozdielny názor ma v tom, že obaja rodičia majú obojstranný podiel na tom, že sa nevedia dohodnúť na starostlivosti týkajúcej sa mal. detí. Vzťahy medzi rodičmi sú nepriateľské. Nedokážu navzájom kooperovať. Matka je stále v strehu, všíma si stresových situácií detí, ktoré svojim správaním priamo aj nepriamo podporuje. Matka sa doposiaľ nevyrovnala s krivdami, ktoré prežívala počas života s manželom a túto traumu prenáša na deti. Otec mal. detí nie je schopný toho času prijať svoj podiel viny na rozpade manželstva, svoje nevhodné správanie bagatelizuje. K matke zaujíma nepriateľský postoj, ktorý v mnohých situáciách nedokáže skrývať pred deťmi.

Podľa záverov znalkyne citová väzba detí na matku a otca je pevná a zdravá a svedčí pre normálny, zdravý vzťah detí s rodičmi. Citová väzba rodičov k mal. deťom je na dobrej úrovni. Znalkyňa nezaznamenala vážnejšie narušenie psychosociálneho a emocionálneho vývoja. Mal. S. sa doposiaľ nevyrovnala s rozchodom rodičov. Je frustrovaná a vystavená emocionálnemu stresu. Keď mal. deti odchádzajú k otcovi, alebo keď sa vracajú k matke pod vplyvom emočne ťažkej situácie sa u nej objaví krátkodobá, prechodná, abnormálna reakcia s prejavom podráždenosti, hnevu a vzdorovitého správania voči matke aj fyzická agresivita voči bratovi. Matka mal. detí nebráni kontaktu s ich otcom. Priamo nenavádza deti proti otcovi. Otec neprimerane mal. S. zaťažuje ohováraním na adresu matky, čím spôsobuje deťom emocionálnu ujmu, nakoľko deti majú matku úprimne rady. Matka zaujíma nadmerný ochraňujúci postoj, je znepokojená a úzkostlivá, ak nemá dostatočnú kontrolu nad deťmi, keď sú u otca. Znalkyňa odporučila úpravu styku, tak ako je uvedené na čl. 32 a 33 znaleckého posudku s tým, že v navrhovanej úprave sa podarilo dosiahnuť dohodu medzi biologickými rodičmi.

Podľa názoru znalkyne účasť matky pri styku nie je potrebná, je žiaduce, aby obaja rodičia absolvovali psychoterapeutické sedenia u súdom určeného odborníka zameranú na starostlivosť o deti, aby oboch rodičov poučil, že ich vzťahy majú byť na inej kvalitatívnej úrovni a je nutné, aby sa k sebe správali dospelým a slušným spôsobom. Je to v prospech ich detí.

Súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočnosti, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti (§ 153 ods. 1 O.s.p.).

Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivosť prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O.s.p.).

Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 154 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ust. § 36 ods. 1 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa ust. § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s mal. dieťaťom, súd upraví styk rodičov s mal. dieťaťom.

V zmysle ust. § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, môže súd aj bez návrhu zmeniť rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

V danom prípade súd dospel k záveru, že aj keď rodičia mal. detí žijú oddelene a mal. detí boli zverené do osobnej starostlivosti matky, otec má nepochybne právo sa s deťmi stretávať a pôsobiť na ich výchovu. Obaja rodičia potvrdili, že otec sa s deťmi stretáva, čím je zabezpečená určitá kontinuita styku a teda aj prehlbovania vzájomného vzťahu. Toto stretávanie však nesmie byť pre žiadnu zo strán stresujúce a obmedzujúce.

Je nutné, aby sa rodičia naučili po rozchode oddeliť manželskú úlohu od úlohy rodičovskej a neprenášať na deti ich vzájomné problémy prameniace z neusporiadaných vzťahov.

Pri úprave styku sú rozhodujúce v prvom rade potreby detí a tak aj v tomto prípade bral súd do úvahy vek, citový vzťah, denný režim aj zdravotný stav mal. detí, ako aj závery znaleckého posudku I. Z. s ktorými sa súd stotožňuje a na ktoré v celom rozsahu odkazuje. Obaja rodičia potvrdili, že spolu len obmedzene komunikujú a v takomto prípade, nie sú schopní sa na optimálnej úprave styku dohodnúť. Vzhľadom na zistené skutočnosti a najmä na závery znalca dospel súd k záveru, že doterajšia úprava styku už nevyhovuje a je potrebné ju zmeniť v súlade so zisteným skutkovým stavom.

Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že deti majú k obom rodičom vytvorený primeraný citový vzťah. V prítomnosti otca sú šťastné, rady s ním trávajú čas, ale tento ich neprimerane zaťažuje výčitkami na stranu matky, čo deti zneisťuje a u mal. S. to vedie až ku prechodnej abnormálnej reakcii s prejavmi podráždenosti a hnevu. Vzťahy medzi rodičmi sú nepriateľské, nie sú schopní adekvátne komunikovať na primeranej úrovni v záujme mal. detí, čo je zrejme aj z prejavov rodičov počas súdneho konania a vzhľadom na uvedené, aj na odporúčanie znalca v zmysle ust. § 37, ods. 2, písm. d) Zákona o rodine uložil mal. deťom a rodičom mal. detí povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v Centre psychologicko - pedagogického poradenstva a prevencie vo Vranove nad Topľou. Súd mal za to, že v danom prípade je potrebné rodičom a mal. deťom uložiť výchovné opatrenie spočívajúce v odbornom psychologickom poradenstve, nakoľko stanoviská rodičov vo vzťahu k úprave styku otca s mal. deťmi sú odlišné a komunikácia rodičov neefektívna. Prostredníctvom odborného poradenstva sa dosiahne okrem iného aj ochrana záujmov mal. detí.

Podľa názoru súdu takto upravený styk v súčasnosti a po určitej korekcii v správaní zo strany rodičov by mal plniť svoj účel. V prípade, že s vyšším vekom detí táto úprava prestane vyhovovať, môžu sa rodičia dohodnúť na širšej, prípadne na inej úprave styku. Ak by sa opätovne nevedeli dohodnúť na úprave, ktorá by bola v prospech a v záujme mal. detí môžu sa domáhať zmeny úpravy súdnou cestou.

O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené podmienky konania, rozhodol vecne nepríslušný súd prvého stupňa, rozhodnutie súdu prvého stupňa vyniesol vylúčený sudca alebo súd prvého stupňa bol nesprávne obsadený; to neplatí, ak senátu rozhodoval namiesto samosudcu,
- b) súd prvého stupňa neprihliadol ku skutočnostiam alebo dôkazom navrhovaným odvolateľom napriek tomu, že na to neboli splnené podmienky podľa § 175 ods. 3, časť prvej vety za bodkočiarkou,
- c) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

- g) súd prvého stupňa neprihliadol na námietky odvolateľa napriek tomu, že na to neboli splnené podmienky podľa § 175 ods. 3, časť prvej vety za bodkočiarkou,
- h) rozsudkom je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na exekúciu.